

ПАЙДАЛАНУШЫЛАРҒА АРНАЛҒАН ӘУЕ КЕМЕСІНІҢ АВАРИЯЛЫҚ ЭВАКУАЦИЯСЫН ЖӘНЕ СУҒА ҚОНУЫН КӨРСЕТУ ЖӨНІНДЕГІ ТЕХНИКАЛЫҚ НҰСҚАУЛЫҚ МАТЕРИАЛ

ТЕХНИЧЕСКИЙ ИНСТРУКТИВНЫЙ МАТЕРИАЛ ПО ДЕМОНСТРАЦИИ АВАРИЙНОЙ ЭВАКУАЦИИ И ПРИВОДНЕНИЯ ВОЗДУШНОГО СУДНА ДЛЯ ЭКСПЛУАТАНТОВ

TECHNICAL GUIDANCE MATERIAL ON EVACUATION DEMONSTRATION AND DITCHING OF AIRCRAFT FOR AIR OPERATORS

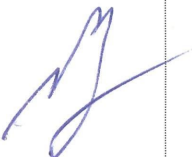
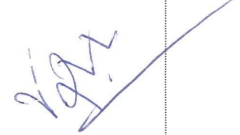
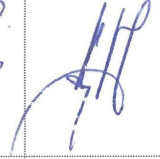
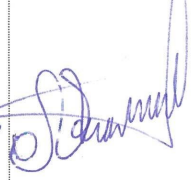
Алғашқы шығарылған күні / Дата первоначального выпуска / Date of initial issue:
11/09/2026

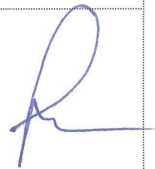
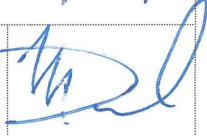
Мәртебесі / Статус / Status: **[Approved]**

Құжатқа жауапты / Ответственный за документ / Owner:

Директор ДЛЭ / Director OPS

КЕЛІСУ ПАРАҒЫ / ЛИСТ СОГЛАСОВАНИЙ / APPROVAL SHEET

	Лауазымы / Должность / Job Title	Күні / Дата / Date	Қолы / Подпись / Signature
Әзірленген / Разработано/ Prepared by:			
Серик Ахметов / Serik Akhmetov	Специалист по авиационным стандартам департамента летной эксплуатации / Flight Operations Standardization Officer	15.09.2026	
Келісілді / Соголасовано / Agreed by:			
Оразбаева Динара Бахтыгельдыевна / Dinara Orazbayeva	Ұшуға пайдалану Департаментінің жолаушылар кабинына қауіпсіздігі бойынша басқармасының басшысы - бас авиациялық инспектор / Руководитель управления по безопасности пассажирской кабины Департамента летной эксплуатации – главный авиационный инспектор / Head of cabin safety division of flight Operations Department – chief aviation inspector	15.09. 2026	
Юньков Алексей Вячеславович / Oleksiy Yunkov	Ұшуға пайдалану Департаментінің коммерциялық әуе көлігі басқармасының басшысы - бас авиациялық инспектор / Руководитель управления коммерческого воздушного транспорта Департамента летной эксплуатации – главный авиационный инспектор / Head of commercial air transport division of flight Operations Department – chief aviation inspector	15.09. 2026	
ЗИЯ КАБИР / ZIA KABIR	Ұшуға пайдалану Департаментінің директоры – бас авиациялық инспектор / Директор Департамента летной эксплуатации – главный авиационный инспектор / Director of flight operations Department – chief aviation inspector	16.09. 2026	
Аденов Галым Маратович / Galym Adenov	Ұшуға жарамдылық Департаментінің директоры – бас авиациялық инспектор / Директор Департамента летной годности – главный авиационный инспектор / Director of department of airworthiness – chief aviation inspector	17.09. 2026	
Есмұрзаева Айгерім Сериковна / Aigerim Yesmurzaeva	Басқару жүйесі және норма жасау Департаментінің авиациялық стандарттар және ИКАО стандарттары мен ұсынылатын тәжірибелерді енгізу басқармасының басшысы / Руководитель Управления по авиационным стандартам и внедрению стандартов и рекомендуемой практики ИКАО Департамента системы управления и нормотворчества / Head of standardization and ICAO SARPs implementation division of management systems and rulemaking Department	16.09. 2026	
Курносков Данил Викторович / Danil Kurnossov	Басқару жүйесі және норма жасау Департаментінің директоры – бас авиациялық инспектор /	16.09. 2026	

	Директор Департамента системы управления и нормотворчества – главный авиационный инспектор / Director of management systems and rulemaking Department – chief aviation inspector		
Торбаев Ерлан Серикжанович / Yerlan Torbayev	Сапа және стандарттарға сәйкестік басқармасының басшысы / Руководитель управления качества и соответствия стандартам / Head of quality and compliance division	16.09. 2026	
Абдугалимов Жанат Дулатович / Zhanat Abdugalimov	Ұшу қауіпсіздігі, стратегия, стандарттау және үйлестіру жөніндегі басқарушы директор / Управляющий директор по безопасности полетов, стратегии, стандартизации и гармонизации / Managing director for Flight Safety, Strategy, Standardization and Harmonization	18.09. 2026	
Сатжанов Аслан Маратович / Aslan Satzhanov	Ұшу қауіпсіздігі жөніндегі атқарушы директор - Басқарма мүшесі / Исполнительный директор по безопасности полетов-член Правления / Executive flight safety officer-member of Management Board	18.09. 2026	
Бекітілді / Утверждено / Approved by:			
Дэниел Майкл Юджин / Michael Eugene Daniel	Бас атқарушы директор – Басқарма Төрағасы / Главный исполнительный директор – Председатель Правления / Chief Executive Officer – Chairman of the Management Board.	18 Sept 2026	

РЕВИЗИЯ ТІЗІМІ /
ЛИСТ РЕВИЗИЙ /
REVISION SHEET

Ревизия №/ № Ревизии / Revision №	Күні / Дата / Date	Ревизия сипаттамасы / Описание ревизии / Revision Description
1.0	11.09.2026	Алғашқы рет / Впервые / Initial

ҚОЛДАНЫСТАҒЫ БЕТТЕР ТІЗІМІ / ПЕРЕЧЕНЬ ДЕЙСТВУЮЩИХ СТРАНИЦ / LIST OF EFFECTIVE PAGES

Басылым № / № Раздела/ Section No. /	Бет № / Стр. № / Page No.	Шығарылған күні / Дата выпуска / Date of issue
КЕЛІСУ ПАРАҒЫ / ЛИСТ СОГЛАСОВАНИЙ / APPROVAL SHEET	2-3	11.09.2026
РЕДАКЦИЯ ТІЗІМІ / ЛИСТ РЕДАКЦИЙ / REVISION SHEET	4-4	11.09.2026
ҚОЛДАНЫСТАҒЫ БЕТТЕР ТІЗІМІ / ПЕРЕЧЕНЬ ДЕЙСТВУЮЩИХ СТРАНИЦ / LIST OF EFFECTIVE PAGES	5-5	11.09.2026
МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ / TABLE OF CONTENT	6-7	11.09.2026
ҚЫСҚАРТУЛАР, ТЕРМИНДЕР ЖӘНЕ АНЫҚТАМАЛАР / СОКРАЩЕНИЯ, ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ / ABBREVIATION, TERMS AND DEFINITIONS	8-10	11.09.2026
НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР МЕН СІЛТЕМЕЛЕР / НОРМАТИВНЫЕ ДОКУМЕНТЫ И ССЫЛКИ / REFERENCES	11-17	11.09.2026
БӨЛІМ А	18-28	11.09.2026
РАЗДЕЛ В	29-39	11.09.2026
SECTION C	40-65	11.09.2026
ҚОСЫМШАЛАР / ПРИЛОЖЕНИЯ / APPENDICES	51-53	11.09.2026

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ / TABLE OF CONTENT

КЕЛІСУ ПАРАҒЫ / ЛИСТ СОГЛАСОВАНИЙ / APPROVAL SHEET	2
РЕВИЗИЯ ТІЗІМІ / ЛИСТ РЕВИЗИЙ / REVISION SHEET	4
ҚОЛДАНЫСТАҒЫ БЕТТЕР ТІЗІМІ / ПЕРЕЧЕНЬ ДЕЙСТВУЮЩИХ СТРАНИЦ / LIST OF EFFECTIVE PAGES	5
МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ / TABLE OF CONTENT	6
ҚЫСҚАРТУЛАР, ТЕРМИНДЕР ЖӘНЕ АНЫҚТАМАЛАР / СОКРАЩЕНИЯ, ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ / ABBREVIATION, TERMS AND DEFINITIONS.....	8
НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР МЕН СІЛТЕМЕЛЕР / НОРМАТИВНЫЕ ДОКУМЕНТЫ И ССЫЛКИ / REFERENCES	11
БӨЛІМ А	18
A.1 Мақсаты, қолданылу аясы, қолданылуы және мақсатты аудиториясы	18
A.2 Нормативтік негіз және сілтемелер.....	19
A.3 Пайдаланушының жауапкершілігі және үйлестіруші	20
A.4 Демонстрация талап етілетін жағдайлар	21
A.5 Демонстрация жоспары.....	22
A.6 Дайындық және шектеулер.....	23
A.7 Демонстрацияны өткізу.....	24
Толық эвакуация.....	24
Ішінара эвакуация.....	24
Суға мәжбүрлі қону.....	24
A.8 Бағалау салалары	25
A.9 Нәтиже және салдарлар.....	26
A.10 Нәтижені тіркеу және пайдаланушы алатын құжат.....	27
A.11 ЕСЕПТІЛІК ЖӘНЕ ЖАЗБАЛАРДЫ САҚТАУ	28
РАЗДЕЛ В	29
B.1 Цель, область применения, применимость и целевая аудитория	29
B.2 Нормативная основа и ссылки	30
B.3 Ответственность эксплуатанта и координатор.....	31
B.4 Случаи, когда требуется демонстрация	32
B.5 План демонстрации.....	33
B.6 Подготовка и ограничения	34
B.7 Проведение демонстрации	35
Полная эвакуация	35
Частичная эвакуация	35
Вынужденная посадка на воду	35
B.8 Области оценки.....	36
B.9 Результат и последствия.....	37
B.10 Документирование результата и документы, получаемые эксплуатантом	38
B.11 ОТЧЕТНОСТЬ И ХРАНЕНИЕ ЗАПИСЕЙ.....	39
SECTION C.....	40
C.1 PURPOSE, SCOPE, APPLICABILITY AND AUDIENCE	40
1.1 Purpose	40
1.2 Scope	40
1.3 Applicability.....	40
1.4 Audience.....	40
1.5 Status and Relationship to other Instruments.....	40
C.2 REGULATORY BASIS AND REFERENCES.....	41
2.1 Regulatory Basis.....	41
2.2 Terminology	41
C.3 OPERATOR RESPONSIBILITIES AND THE COORDINATOR	42
C.4 WHEN A DEMONSTRATION IS REQUIRED	43
C.5 THE DEMONSTRATION PLAN	44

5.1 Submission and Deadline	44
5.2 Plan Contents	44
C.6 PREPARATION AND CONSTRAINTS	45
C.7 CONDUCT OF THE DEMONSTRATION	46
Full Evacuation.....	46
Partial Evacuation.....	46
Ditching	46
C.8 AREAS OF EVALUATION	47
C.9 RESULT AND CONSEQUENCES	48
C.10 RECORD AND WHAT THE OPERATOR RECEIVES	49
C.11 REPORTING AND RECORD	50
ҚОСЫМШАЛАР / ПРИЛОЖЕНИЯ / APPENDICES	51
ҚОСЫМША / ПРИЛОЖЕНИЕ / APPENDIX 1	52
ҚОСЫМША / ПРИЛОЖЕНИЕ / APPENDIX 2.....	53

ҚЫСҚАРТУЛАР, ТЕРМИНДЕР ЖӘНЕ АНЫҚТАМАЛАР / СОКРАЩЕНИЯ, ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ / ABBREVIATION, TERMS AND DEFINITIONS

ҚАӘ ААК ААК	«Қазақстан авиациялық әкімшілігі» Акционерлік Қоғамы Акционерное Общество «Авиационная администрация Казахстана» «Aviation Administration of Kazakhstan» JSC
АҚ АБ AvSec	Авиациялық қауіпсіздік Авиационная безопасность Aviation Security
АП АР	Авиациялық персонал Авиационный персонал Aviation Personnel
ҰҚ БП FS	Ұшу қауіпсіздігі Безопасность полетов Flight Safety
ӘК ВС АС	Әуе кемесі Воздушное судно Aircraft
ҰЖН ДЛГ AIR	Ұшуға жарамдылық департаменті Департамент летной годности department of airworthiness
ҰПД ДЛЭ FOPS	Ұшуға пайдалану департаменті Департамент летной эксплуатации Flight operations department
ИКАО ICAO	Халықаралық азаматтық авиация ұйымы Международная организация гражданской авиации International Civil Aviation Organization
КГА САС	Азаматтық авиация комитеті Комитет гражданской авиации Civil Aviation Committee
КБҚ КРС MGMT	Командалық-басшылық құрам Командно-руководящий состав Management Staff
КҰҚ КЛС FC	Командалық-ұшу құрамы Командно-летный состав Flight Crew
ҚДСК КППУ RT	Кәсіби деңгейді сақтау курсы Курс поддержания профессионального уровня Recurrent Training
ҚР ИДМ МИИР РК МИИД РК	Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Министерство индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан Ministry of Industry and Infrastructure Development of the Republic of Kazakhstan
ӘҚКК ОВД ATS	Әуе қозғалысына қызмет көрсету Обслуживание воздушного движения Air Traffic Services
ҚЖ ОГ DG	Қауіпті жүктер Опасные грузы Dangerous Goods

КШҰҚ ПВП VFR	Көзбен шолып ұшу қағидалары Правила визуального полета Visual Flight Rules
ТШЖ ПКД CAP	Түзету іс шаралары жоспары План корректирующих действий Corrective Action Plan
АБҰҚ ППП IFR	Аспаптар бойынша ұшу қағидалары Правила полета по приборам Instrument Flight Rules
ҰҚБЖ СУБП SMS	Ұшу қауіпсіздігін басқару жүйесі Система управления безопасностью полетов Safety Management System
ҚР РК RK	Қазақстан Республикасы Республика Казахстан Republic of Kazakhstan
ҰЖН РПП OM	Ұшуларды жүргізу бойынша нұсқаулық Руководство по производству полётов Operations Manual / Flight Operations Manual
ПС СЭ АОС	Пайдаланушы сертификаты Сертификат эксплуатанта Air Operator Certificate
СТ СО CI	Сертификаттық тексеру Сертификационное обследование Certification Inspection
ПЕ ЭС OpSpecs	Пайдалану ерекшеліктері Эксплуатационные спецификации Operations Specifications
CDL	Әуе кемесінің конфигурациясынан ауытқулардың рұқсат етілген тізбесі Минимальный перечень отклонений от конфигурации воздушного судна Configuration Deviation List
CVR	Кабинадағы сөйлесулерді тіркейтін борттық жазғыш Бортовой речевой самописец Cockpit Voice Recorder
ELT	Апаттық радиомаяк Аварийный радиомаяк Emergency Locator Transmitter
FDR	Ұшу параметрлерін тіркейтін борттық жазғыш Самописец полетных данных Flight Data Recorder
FMC	Ұшуды басқару компьютері Компьютер управления полетом Flight Management Computer
FMS	Ұшуды басқару жүйесі Система управления полетом Flight Management System
GPWS	Жерге қауіпті жақындау туралы ескерту жүйесі Система предупреждения о близости земли Ground Proximity Warning System
MCM	Техникалық қызмет көрсетуді басқару жөніндегі нұсқаулық Руководство по управлению техническим обслуживанием Maintenance Control Manual

MEL	Ең аз жарамды жабдықтар тізбесі Перечень минимального оборудования Minimum Equipment List
MMEL	Негізгі ең аз жарамды жабдықтар тізбесі Основной перечень минимального оборудования Master Minimum Equipment List
NOTAM	Авиациялық персоналға арналған хабарлама Извещение для авиационного персонала Notice to Air Missions (NOTAM)
RVSM	Тік эшелондау минимумдарының қысқартылуы Сокращенные минимумы вертикального эшелонирования Reduced Vertical Separation Minimum
SAFA	Шетелдік әуе кемелерінің қауіпсіздігін бағалау Оценка безопасности иностранных воздушных судов Safety Assessment of Foreign Aircraft
SOP	Стандартты пайдалану рәсімдері Стандартные эксплуатационные процедуры Standard Operating Procedures

НОРМАТИВТІК ҚҰЖАТТАР МЕН СІЛТЕМЕЛЕР / НОРМАТИВНЫЕ ДОКУМЕНТЫ И ССЫЛКИ / REFERENCES

Нормативтік құжат / Нормативный документ (НД) / Referenced Document	Бекіту / Утверждение / Approval
Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы Об использовании воздушного пространства Республики Казахстан и деятельности авиации On the use of the airspace of the Republic of Kazakhstan and aviation activities	Заң № 339-IV (15.07.2010) Закон Республики Казахстан от 15 июля 2010 года № 339-IV Law of the Republic of Kazakhstan dated July 15, 2010 No. 339-IV
Азаматтық әуе кемелерін пайдаланушыларға арналған сертификаттау талаптары Сертификационные требования к эксплуатантам гражданских воздушных судов Certification requirements for civil aircraft operators	ҚР Инвестициялар және даму министрінің м.а. 24.02.2015 ж. № 153 бұйрығы Приказ и.о. Министра по инвестициям и развитию РК от 24 февраля 2015 года № 153 Order of the Acting Minister for Investment and Development of the Republic of Kazakhstan from February 24, 2015 No. 153
Азаматтық әуе кемелері пайдаланушысының сертификатын беру және сертификаттау ережелері Правила сертификации и выдачи сертификата эксплуатанта гражданских воздушных судов Rules for certification and issuance of an operator certificate for civil aircraft	ҚР Инвестициялар және даму министрінің м.а. 10.11.2015 ж. № 1061 бұйрығы Приказ и.о. Министра по инвестициям и развитию РК от 10 ноября 2015 года № 1061 Order of the Acting Minister of Investment and Development of the Republic of Kazakhstan dated November 10, 2015 No. 1061
Қазақстан Республикасының азаматтық авиациясында ұшуларды орындау қағидалары Правила производства полетов в гражданской авиации Республики Казахстан Rules of flight operations in civil aviation of the Republic of Kazakhstan	ҚР Инвестициялар және даму министрінің м.а. 28.07.2017 ж. № 509 бұйрығы Приказ и.о. Министра по инвестициям и развитию РК от 28 июля 2017 года № 509 Order of the Acting Minister for Investment and Development of the Republic of Kazakhstan from July 28, 2017 No. 509
Қазақстан Республикасының азаматтық авиациясында ұшу жұмысын ұйымдастыру қағидалары Правила по организации летной работы в гражданской авиации Республики Казахстан	ҚР Инвестициялар және даму министрінің 20.03.2015 ж. № 307 бұйрығы Приказ Министра по инвестициям и развитию РК от 20 марта 2015 года № 307

Rules for the organization of flight work in civil aviation of the Republic of Kazakhstan	Order of the Minister of Investment and Development of the Republic of Kazakhstan dated March 20, 2015 No. 307
Азаматтық әуе кемелерін авиациялық жанармаймен және майлау материалдарымен қамтамасыз ету қағидалары Правила обеспечения авиационными горюче-смазочными материалами гражданских воздушных судов Rules for Provision of Civil Aircraft with Aviation Fuels and Lubricants	ҚР Инвестициялар және даму министрінің м.а. 24.02.2015 ж. № 190 бұйрығы Приказ и.о. Министра по инвестициям и развитию РК от 24 февраля 2015 года № 190 Order of the Acting Minister of Investment and Development of the Republic of Kazakhstan dated February 24, 2015 No. 190
Қазақстан Республикасының азаматтық авиациясын метеорологиялық қамтамасыз ету қағидалары Правила метеорологического обеспечения гражданской авиации Республики Казахстан Rules for Meteorological Support of Civil Aviation of the Republic of Kazakhstan	ҚР Инвестициялар және даму министрінің 14.06.2017 ж. № 345 бұйрығы Приказ Министра по инвестициям и развитию РК от 14 июня 2017 года № 345 Order of the Minister of Investment and Development of the Republic of Kazakhstan dated June 14, 2017 No. 345
Қазақстан Республикасының азаматтық авиациясында бортсеріктестердің жұмысын ұйымдастыру қағидалары Правила организации работ бортпроводников в гражданской авиации Республики Казахстан Rules for organizing the work of flight attendants in civil aviation of the Republic of Kazakhstan	ҚР Инвестициялар және даму министрінің 20.03.2015 ж. № 308 бұйрығы Приказ Министра по инвестициям и развитию РК от 20 марта 2015 года № 308 Order of the Minister of Investment and Development of the Republic of Kazakhstan dated March 20, 2015 No. 308
Әуе көлігімен тасымалданатын Қазақстан Республикасының лауазымды адамдарының тексеру жүргізілмейтін арнайы тізімі Специальный перечень должностных лиц Республики Казахстан, перевозимых на воздушном транспорте, в отношении которых досмотр не производится A special list of officials of the Republic of Kazakhstan, transported by air, in respect of which inspection is not carried out	ҚР Үкіметінің 31.12.2010 ж. № 1509 қаулысы Постановление Правительства РК от 31 декабря 2010 года № 1509 Resolution of the Government of the Republic of Kazakhstan from December 31, 2010 No. 1509
Авиациялық персоналды кәсіби даярлау қағидалары Правила профессиональной подготовки авиационного персонала Rules for the professional training of aviation personnel	ҚР Инвестициялар және даму министрінің м.а. 24.02.2015 ж. № 159 бұйрығы Приказ и.о. Министра по инвестициям и развитию Республики Казахстан от 24 февраля 2015 года № 159 Acting order Minister for Investment and Development of the Republic of Kazakhstan dated February 24, 2015 No. 159
Қазақстан Республикасының азаматтық және эксперименттік авиациясы әуе кемелері экипажы мүшелерінің жұмыс уақыты мен демалыс уақытын ұйымдастыру қағидалары Правила организации рабочего времени и отдыха членов экипажей воздушных судов гражданской и экспериментальной авиации Республики Казахстан Rules for flight time limitations and rest of crew members of civil and experimental aviation of the Republic of Kazakhstan	ҚР Инвестициялар және даму министрінің 27.02.2015 ж. № 250 бұйрығы Приказ Министра по инвестициям и развитию РК от 27 февраля 2015 года № 250 Order of the Minister of Investment and Development of the Republic of Kazakhstan dated February 27, 2015 No. 250

Әуе көлігінде жолаушыларды, багажды және жүкті тасымалдау қағидалары Правила перевозки пассажиров, багажа и грузов на воздушном транспорте Rules for the carriage of passengers, baggage and cargo by air	ҚР Инвестициялар және даму министрінің 30.04.2015 ж. № 540 бұйрығы Приказ Министра по инвестициям и развитию РК от 30 апреля 2015 года № 540 Order of the Minister of Investment and Development of the Republic of Kazakhstan dated April 30, 2015 No. 540
Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану қағидалары Правила использования воздушного пространства РК Rules for the use of the airspace of the Republic of Kazakhstan	ҚР Үкіметінің 12.05.2011 ж. № 506 қаулысы Постановление Правительства Республики Казахстан от 12 мая 2011 года № 506 Resolution of the Government of the Republic of Kazakhstan dated May 12, 2011 No. 506
Авиациялық персонал куәлігін алу үшін тұлғаға қойылатын біліктілік талаптары Квалификационные требования к лицу для получения свидетельства авиационного персонала Qualification requirements for a person to obtain an aviation personnel certificate	ҚР Көлік және коммуникациялар министрінің 13.06.2011 ж. № 362 бұйрығы Приказ Министра транспорта и коммуникаций РК от 13 июня 2011 года № 362 Order of the Minister of Transport and Communications of the Republic of Kazakhstan from June 13, 2011 No. 362
Азаматтық және эксперименттік авиация үшін ұшуға дайындық қағидалары Правила подготовки к полетам для гражданской и экспериментальной авиации Flight preparation rules for civil and experimental aviation	ҚР Көлік және коммуникациялар министрінің 25.06.2011 ж. № 390 бұйрығы Приказ Министра транспорта и коммуникаций РК от 25 июня 2011 года № 390 Order of the Minister of Transport and Communications of the Republic of Kazakhstan dated June 25, 2011 No. 390
Азаматтық әуе кемелері пайдаланушыларының ұшу қауіпсіздігін басқарудың үлгілік нұсқаулары Типовые инструкции по управлению безопасностью полетов эксплуатантов гражданских воздушных судов Model Safety Management Instructions for Civil Air Operators	ҚР Көлік және коммуникациялар министрінің 28.03.2011 ж. № 173 бұйрығы Приказ Министра транспорта и коммуникаций Республики Казахстан от 28 марта 2011 года № 173 Order of the Minister of Transport and Communications of the Republic of Kazakhstan dated March 28, 2011 No. 173
Азаматтық әуе кемелерінде ауа арқылы қауіпті жүктерді тасымалдау нұсқаулығы Инструкция по перевозке опасных грузов по воздуху на гражданских воздушных судах Instructions for Transportation of Dangerous Goods by Air by Civil Aircraft	ҚР Инвестициялар және даму министрінің 21.06.2017 ж. № 371 бұйрығы Приказ Министра по инвестициям и развитию РК от 21 июня 2017 года № 371 Order of the Minister of Investment and Development of the Republic of Kazakhstan dated June 21, 2017 No. 371
Авиациялық персонал куәліктерін беру және олардың қолданылу мерзімін ұзарту қағидалары Правила выдачи и продления срока действия свидетельств авиационного персонала Rules for issuance and renewal of aviation personnel certificates	ҚР Көлік және коммуникациялар министрінің 26.09.2013 ж. № 750 бұйрығы Приказ Министра транспорта и коммуникаций РК от 26 сентября 2013 года № 750 Order of the Minister of Transport and Communications of the Republic of Kazakhstan dated September 26, 2013 No. 750
Халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенцияның 1-Қосымшасы «Авиациялық персоналға куәлік беру»	Халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенция Конвенция о международной гражданской авиации

Приложение 1 к Конвенции о международной гражданской авиации «Выдача свидетельств авиационному персоналу» Annex 1 to the Convention on International Civil Aviation "Issuance of certificates to aviation personnel"	ICAO Conventions
Халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенцияның 2-Қосымшасы «Ұшу ережелері» Приложение 2 к Конвенции о международной гражданской авиации «Правила полетов» Annex 2 to the Convention on International Civil Aviation "Flight Rules"	Халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенция Конвенция о международной гражданской авиации ICAO Conventions
Халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенцияның 6-Қосымшасы «Әуе кемелерін пайдалану» I, III бөлімдері Приложение 6 к Конвенции о международной гражданской авиации «Эксплуатация воздушных судов» Части I, III Appendix 6 to the Convention on International Civil Aviation "Operation of Aircraft" Parts I, III	Халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенция Конвенция о международной гражданской авиации ICAO Conventions
Халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенцияның 8-Қосымшасы «Әуе кемелерінің ұшуға жарамдылығы» Приложение 8 к Конвенции о международной гражданской авиации «Летная годность воздушных судов» Appendix 8 to the Convention on International Civil Aviation "Airworthiness of Aircraft"	Халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенция Конвенция о международной гражданской авиации ICAO Conventions
ИКАО-ның 10-Қосымшасы II томы «Аэронавигациялық электробайланыс» Приложения 10 Том II ИКАО «Авиационная электросвязь» Annexes 10 Volume II ICAO "Aeronautical telecommunications"	Халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенция Конвенция о международной гражданской авиации ICAO Conventions
Халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенцияның 12-Қосымшасы «Іздеу және құтқару» Приложение 12 «Поиск и спасание» Appendix 12 "Search and Rescue"	Халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенция Конвенция о международной гражданской авиации ICAO Conventions
Халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенцияның 18-Қосымшасы «Қауіпті жүктерді әуе арқылы қауіпсіз тасымалдау» Приложение 18 «Безопасная перевозка опасных грузов по воздуху» Appendix 18 "Safe Transport of Dangerous Goods by Air"	Халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенция Конвенция о международной гражданской авиации ICAO Conventions
Халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенцияның 19-Қосымшасы «Ұшу қауіпсіздігін басқару» Приложение 19 «Управление безопасностью полетов» Appendix 19 "Safety Management"	Халықаралық азаматтық авиация туралы Конвенция Конвенция о международной гражданской авиации ICAO Conventions
Ұшуларды орындау нұсқаулығын дайындау Подготовка руководства по производству полетов Preparation of flight operations manual	ИКАО DOC 9376 –AN/914 ИКАО DOC 9376 –AN/914 ICAO DOC 9376 –AN/914

Эксплуатациялық инспекция, сертификаттау және тұрақты қадағалау процедуралары бойынша нұсқаулық «Руководство по процедурам эксплуатационной инспекции, сертификации и постоянного надзора» Manual of Operational Inspection Certification and Ongoing Surveillance Procedures	DOC 8335-AN/879 DOC 8335-AN/879 ICAO Doc 8335-AN/879
Әуе қозғалысын басқару Организация воздушного движения Air traffic management	DOC 4444 –RAC/501 PANS-ATM DOC 4444 –RAC/501 PANS-ATM DOC 4444 –RAC/501 PANS-ATM
Қосымша аймақтық ережелер. DOC 8168-OPS – Әуе кемесі операциялары Дополнительные региональные правила. Document 8168-OPS - Aircraft Operations Additional Regional Rules. Document 8168-OPS - Aircraft Operations	DOC 7030 DOC 7030 DOC 7030
Әуе кемелерінің ұшу операциялары Производство полетов воздушных судов Aircraft operations	DOC 8168 PANS-OPS DOC 8168 PANS-OPS DOC 8168 PANS-OPS
Әуе кемелеріндегі қауіпті жүктерге байланысты инциденттер кезінде төтенше жағдайда әрекет ету тәртібі туралы нұсқаулық Инструкция о порядке действий в аварийной обстановке в случае инцидентов, связанных с опасными грузами на воздушных судах Instruction on Emergency Procedures for Dangerous Goods Incidents on Aircraft	Doc 9481-AN/928 Doc 9481-AN/928 Doc 9481-AN/928
Қауіпті жүктерді әуе арқылы қауіпсіз тасымалдау бойынша техникалық нұсқаулықтар Технические инструкции по безопасной перевозке опасных грузов по воздуху Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air	Doc 9284-AN/905 Doc 9284-AN/905 Doc 9284-AN/905
Барлық ауа райы жағдайында ұшу нұсқаулығы Руководство по всепогодным полетам All-Weather Flight Manual	DOC 9365 –AN/910 DOC 9365 –AN/910 DOC 9365 –AN/910
Мемлекеттік персоналды лицензиялау жүйесін құру және басқару бойынша нұсқаулықтар Руководство по созданию государственной системы выдачи свидетельств личному составу и управлению этой системой Guidelines for the Establishment and Management of a State Personnel Licensing System	DOC 9379 –AN/916 DOC 9379 –AN/916 DOC 9379 –AN/916
Ұшу қауіпсіздігін басқару нұсқаулығы Руководство по управлению безопасностью полетов Safety Management Manual	Doc 9859 Doc 9859 Doc 9859
Ұшуға жарамдылық нұсқаулығы Руководство по летной годности Airworthiness Manual	Doc 9760-AN/967 Doc 9760-AN/967 Doc 9760-AN/967
Ұлттық әуе кемелерін пайдалану және ұшуға жарамдылығын сақтау ережелерінің үлгілік нұсқаулығы	Doc 9388-AN/918 Doc 9388-AN/918 Doc 9388-AN/918

Руководство по типовым правилам национального регулирования производства полетов и сохранения летной годности воздушных судов Guide to Model Rules for National Aircraft Regulations and Airworthiness	
«Ұшу операторы / Диспетчер» оқыту нұсқаулығы Руководство по обучению «Сотрудник по обеспечению полетов/диспетчер» Flight Operations Officer / Dispatcher Training Manual	Doc 7192 Doc 7192 Doc 7192
Талап етілетін навигациялық сипаттамалар (RNP) нұсқаулығы Руководство по требуемым навигационным характеристикам (RNP) Required Navigation Performance (RNP) Manual	Doc 9613 Doc 9613 Doc 9613
Әуежай қызметтері бойынша нұсқаулық Руководство по аэропортовым службам Airport Services Guide	Doc 9137 Doc 9137 Doc 9137
Әуе кемесін мұздан қорғау нұсқаулығы Руководство по противообледенительной защите ВС Aircraft Anti-Icing Guidelines	Doc 9640-AN/940 Doc 9640-AN/940 Doc 9640-AN/940
Өнімділікке негізделген навигация (PBN) нұсқаулығы Руководство по навигации, основанной на характеристиках (PBN) Performance-Based Navigation (PBN) Guide	Doc 9613 Doc 9613 Doc 9613
ЭП 290 және ЭП 410 аралығындағы 300 м (1000 фут) вертикалды эшелондау минимумын қолдану бойынша нұсқаулық Руководство по применению минимума вертикального эшелонирования в 300 м (1000 фут) между ЭП 290 и ЭП 410 включительно Guidelines for the application of a 300 m (1000 ft) vertical separation minimum between FL 290 and FL 410 inclusive	Doc 9574 Doc 9574 Doc 9574
Азаматтық авиацияны заңсыз араласу актілерінен қорғау бойынша қауіпсіздік нұсқаулығы Руководство по безопасности для защиты гражданской авиации от актов незаконного вмешательства Safety Guidelines for Protecting Civil Aviation Against Acts of Unlawful Interference	Doc 8973 Doc 8973 Doc 8973
6-Қосымшаның авиациялық қауіпсіздікке қатысты ережелерін іске асыру бойынша нұсқаулық Руководства по реализации положений Приложения 6, касающихся авиационной безопасности Guidelines for the Implementation of Annex 6 Aviation Security Provisions	Doc 9811-AN/766 Doc 9811-AN/766 Doc 9811-AN/766
Адам факторлары бойынша оқыту нұсқаулығы Руководство по обучению в области человеческого фактора Human Factors Training Guide	Doc 9683 Doc 9683 Doc 9683
Ұшуларды орындау нұсқаулықтарын дайындау Подготовка руководств по производствам полетов	Doc 10153 Doc 10153

Preparation of Operational Manuals	Doc 10153
Ұшуларды орындау нұсқаулығы – Жалпы Руководство по производствам полетов – Общее Operations manual – General	AMC3 ORO.MLR.100 AMC3 ORO.MLR.100 AMC3 ORO.MLR.100
Авиациялық инспекторлар үшін арналған демонстрациялық ұшуларды ұйымдастыру, қадағалау және бағалау жөніндегі нұсқаулық материал Инструктивный материал по организации, наблюдении и оценке демонстрационных полетов для авиационных инспекторов Guidance material on organization, observation and evaluation of demonstration flights for aviation inspectors	AAK-OPS-P.0414 AAK-OPS-P.0414 AAK-OPS-P.0414
Авиациялық инспекторлар үшін арналған авариялық эвакуация және суға мәжбүрлі қону жөніндегі нұсқаулық материал Инструктивный материал по демонстрации аварийной эвакуации и приводнения воздушного судна для авиационных инспекторов Guidance material on evacuation demonstration and ditching of aircraft for aviation inspectors	AAK-OPS-P.0408 AAK-OPS-P.0408 AAK-OPS-P.0408
Азаматтық әуе кемелерін пайдаланушыларды сертификаттау бойынша авиациялық инспекторларға арналған Нұсқамалық материал. Пайдаланушы сертификаты (ПС) Инструктивный материал для авиационных инспекторов по сертификации эксплуатантов гражданских воздушных судов. Сертификат эксплуатанта (СЭ) Guidance material (gm) for the aviation inspectors on certification of civil aircraft operators. Air Operator Certificate (AOC)	AAK-OPS-M.0409 AAK-OPS-M.0409 AAK-OPS-M.0409

БӨЛІМ А

А.1 Мақсаты, қолданылу аясы, қолданылуы және мақсатты аудиториясы

1. Осы Техникалық нұсқаулық материал өтініш берушінің авариялық эвакуацияны немесе суға мәжбүрлі қонуды көрсетуін жоспарлау және өткізу кезінде ескеруге тиіс талаптарды, сондай-ақ ҚАӘ нәтижені қалай бағалайтынын және тіркейтінін түсіндіреді. Ол № 1061 бұйрықтың 19-тармағын қолдануға арналған және пайдаланушының міндеттерін, ұсынатын материалдарын және мерзімдерін бір құжатта біріктіреді. Осы TGM пайдаланушыға арналған және AAK-OPS-P.0408 құжатына ілеспе материал болып табылады.
2. Осы TGM өтініш беруші өзінің авариялық пайдалану рәсімдерін растау үшін өткізетін демонстрацияларды қамтиды: толық және ішінара авариялық эвакуация демонстрациясы және су үстіндегі ұзартылған ұшулар үшін суға мәжбүрлі қонуды көрсету. Ол пайдаланушыға қатысты Демонстрация жоспарын, демонстрацияны өткізу тәртібін, өту критерийлерін және нәтижені қамтиды. Бұл құжат № 1061 бұйрықтың немесе ICAO Annex 6 талаптарын қайталамайды; пайдаланушыны қолданылатын ережелерге бағыттайды және қандай материалдарды ұсынуы және қандай іс-қимылдарды орындауы керектігін түсіндіреді.
3. Осы TGM Қазақстан Республикасында берілген Пайдаланушы сертификаты бар немесе оны алуға өтініш берген, 44-тен астам жолаушы орны бар конфигурациядағы әуе кемесін пайдаланатын немесе пайдалануды жоспарлайтын кез келген пайдаланушыға және демонстрация талап етілетін әрбір әуе кемесінің типі мен моделіне қолданылады. Ол сондай-ақ қолданыстағы ПС иесі кабиналық экипаждың санына, орналасуына немесе міндеттеріне, авариялық пайдалану рәсімдеріне не авариялық шығу жолдарының санына, орналасуына немесе түріне елеулі өзгеріс енгізген кезде қолданылады.
4. Осы TGM пайдаланушының жауапты басшысына, ұшу пайдалану және кабиналық қауіпсіздік бойынша жауапты тұлғаларға, тағайындалған үйлестірушіге, сондай-ақ демонстрацияны орындайтын ұшу және кабиналық экипаж мүшелеріне арналған.
5. Осы TGM № 1061 бұйрығына бағынышты және онымен, ICAO Annex 6-мен, пайдаланушының ҰЖН-імен, кабиналық экипаж және авариялық рәсімдерімен, сондай-ақ даярлау бағдарламасымен бірге қолданылады. Осы TGM мен № 1061 бұйрық арасында қайшылық болған жағдайда № 1061 бұйрық қолданылады. Осы TGM бұйрықта көзделмеген жаңа міндеттер белгілемейді; ол пайдаланушының қолданыстағы міндеттерді қалай орындайтынын және ҚАӘ сәйкестікті қалай тексеретінін түсіндіреді.

А.2 Нормативтік негіз және сілтемелер

1. Ұлттық нормативтік талап демонстрацияны бір негізгі ережеде белгілейді, ал оны бағалаудың егжей-тегжейлі әдісі ААК-OPS-P.0408 құжатында белгіленген. Пайдаланушы осы TGM-мен бірге төмендегі құжаттарды қолданады:

- 1) № 1061 бұйрықтың 19-тармағы — сертификаттық тексеру суға мәжбүрлі қонуды имитациялық көрсету мен авариялық эвакуацияны көрсетуді қосымша қамтиды (демонстрацияның негізгі нормативтік негізі).
- 2) № 1061 бұйрықтың 16-тармағы — авиациялық инспекторлар қатарынан тақ санды және кемінде үш мүшеден тұратын Инспекциялық комиссия құру және төрағасын тағайындау.
- 3) № 1061 бұйрықтың 20-тармағы және 4-қосымшасы — Сертификаттық тексеру актісі.
- 4) № 1061 бұйрықтың 21-тармағы — 1, 2 және 3-деңгейдегі сәйкессіздіктер.
- 5) № 339-IV Заңның 11-бабының 6-тармағы — демонстрация қолданыстағы ПС-ке өзгеріске байланысты болған жағдайда инспекциялық тексеру нәтижелері бойынша акт.
- 6) ICAO Annex 6 және ICAO Doc 10086 — авариялық эвакуация мен суға мәжбүрлі қонуға қатысты талаптар және жолаушыларға арналған ақпараттық карточка.

2. Осы TGM-де «Уәкілетті ұйым» ҚАӘ-нің реттеушілік өкілеттіктерді жүзеге асыруын білдіреді. «Комиссия» № 1061 бұйрықтың 16-тармағына сәйкес құрылған Инспекциялық комиссияны білдіреді; оның басшысы Комиссия төрағасы болып табылады. «Өтініш беруші» сертификаттаудан өтіп жатқан немесе өзгеріс енгізуге өтініш білдірген пайдаланушыны білдіреді. «Үйлестіруші» пайдаланушының бірыңғай байланыс тұлғасын білдіреді. Осы TGM-де wd жұмыс күндерін білдіреді.

А.3 Пайдаланушының жауапкершілігі және үйлестіруші

1. Пайдаланушы демонстрацияны өткізеді және оған қажетті техникалық және материалдық қамтамасыз етуді ұсынады. Атап айтқанда, пайдаланушы:

- 1) Инспекциялық комиссия басшысымен өзара іс-қимыл жасау үшін бірыңғай байланыс тұлғасы ретінде үйлестірушіні тағайындайды;
- 2) үйлестіруші арқылы Демонстрация жоспарын ұсынады, экипажға нұсқама жүргізеді және демонстрацияға қажетті техникалық және материалдық қамтамасыз етуді береді;
- 3) нұсқаушыларды, инспекторларды және орташа деңгейден жоғары арнайы іріктелген персоналды қоспағанда, кездейсоқ таңдау үшін кемінде екі толық экипаждың тізімін ұсынады;
- 4) шығу жолдарын таңдау әдісіне сәйкес шығу жолдарын бұғаттауға арналған құралдарды (қызыл таспалар, кедергі немесе қызыл «өрт» шамдары) ұсынады;
- 5) қатысушылардың қауіпсіздік шараларын, оның ішінде бақылаушыларды, тіреуіштерді, төсеніштерді және медициналық көмекті қамтамасыз етеді.

А.4 Демонстрация талап етілетін жағдайлар

1. Демонстрация бастапқы сертификаттау кезінде, әуе кемесінің жаңа типін немесе моделін алғаш пайдаланған кезде немесе қолданыстағы ПС-ке елеулі өзгеріс енгізілген кезде талап етіледі. Елеулі өзгеріске кабиналық экипаждың саны, орналасуы немесе міндеттері, авариялық пайдалану рәсімдері не авариялық шығу жолдарының саны, орналасуы немесе түрі өзгертілуі жатады.
2. Демонстрация түрін Комиссия айқындайды: толық авариялық эвакуация демонстрациясы, ішінара эвакуация демонстрациясы немесе су үстіндегі ұзартылған ұшулар үшін суға мәжбүрлі қонуды көрсету. Пайдаланушы Жоспарды дайындауға дейін демонстрация алдындағы нұсқама кезінде қолданылатын демонстрация түрін Комиссиямен нақтылайды.

A.5 Демонстрация жоспары

1. Пайдаланушы Демонстрация жоспарын Өтінішпен бірге авариялық эвакуация демонстрациясына дейін кемінде 20 жұмыс күні бұрын немесе жеке суға мәжбүрлі қонуды көрсетуге дейін кемінде 10 жұмыс күні бұрын ұсынады. Демонстрация басталғанға дейін Жоспар Комиссияның мақұлдауын алуға тиіс. Толық емес Жоспар жазбаша түрде қайтарылады және қолайлы Жоспар ұсынылғанға дейін ҚАӘ одан әрі әрекет етпейді; сондықтан пайдаланушы 1-қосымшадағы бақылау тізімін құжаттарды ұсыну алдындағы бақылау ретінде пайдалануға тиіс.

2. Демонстрация жоспары мыналарды қамтиды:

- 1) әуе кемесінің типі, моделі және толық сыйымдылығы;
- 2) кабиналық экипаждың саны және міндеттері;
- 3) күні, уақыты және орны;
- 4) үйлестірушінің байланыс деректері;
- 5) бастау сигналы және шығу жолдарын бұғаттау әдісі;
- 6) қауіпсіздік рәсімдері;
- 7) шығу жолдарын, экипаж орындарын, салонның орналасуын және қауіпсіздік жабдықтарының тізімін көрсететін әуе кемесінің репрезентативтік схемасы;
- 8) экипаж нұсқаулығының тиісті беттері;
- 9) жолаушыларға арналған ақпараттық карточка;
- 10) экипаж тізімі;
- 11) қараңғы түн жағдайының қалай қамтамасыз етілетіні туралы сипаттама.

А.6 Дайындық және шектеулер

1. Демонстрацияға дейін пайдаланушы авариялық әзірлік бағдарламасының мақұлданғанын, авариялық рәсімдердің шынайы және орындалатынын, жолаушыларға арналған ақпараттық карточкалардың әуе кемесінің типіне сәйкестігін, сондай-ақ авариялық-құтқару жабдықтарының жарамды әрі пайдалануға дайын екенін растайды. Қажет болған жағдайда пайдаланушы Комиссияға демонстрация орнына қолжетімділік беріп, қатысушылар үшін қауіпсіздік шараларының қамтамасыз етілгенін растауға мүмкіндік береді.
2. Қатысушыларға екі шектеу қолданылады. Пайдаланушы демонстрацияны алдын ала жаттықтырмауға немесе репетиция жасамауға тиіс және алдыңғы алты ай ішінде осындай демонстрацияға қатысқан адамды пайдаланбауға тиіс. Экипаждарды Комиссия пайдаланушы ұсынған кемінде екі толық экипаж тізімінен кездейсоқ таңдайды; нұсқаушылар, инспекторлар және орташа деңгейден жоғары арнайы іріктелген персонал енгізілмейді.

А.7 Демонстрацияны өткізу

1. Әуе кемесі барлық авариялық-құтқару жабдықтары орнатылған және жарамды күйде, толық жолаушылар конфигурациясымен ұшуға дайындалуға тиіс. Демонстрацияның алдында Комиссия әуе кемесі мен жабдықтарды тексереді.
2. Комиссия пайдаланылатын шығу жолдарын таңдайды және бұл таңдауды пайдаланушыға алдын ала хабарламайды. Шығу жолдарының саны жұп болған кезде 50 пайыздан аспайтын бөлігі ашылады; саны тақ болған кезде біреуі шегеріліп, қалған санының 50 пайызы ашылады, ал қалғандары бұғатталады. Бастау сигналы — қалыпты электр қорегін бір мезгілде ажырату: салон жарығы бәсеңдейді және ішкі авариялық жарық қосылады, ал сыртқы жарық өшеді. Басшы сыртқы жарық өшкен сәттен бастап уақытты есептейді. Эвакуация демонстрациясы нақты немесе имитацияланған қараңғы түн жағдайында өткізіледі. Экипаж әуе кемесін қалыпты ұшуға дайындайды және Басшыға дайындығын растайды. Басшы басталғанға шамамен 30 секунд қалғанда ескерту сигналын береді, уақытты екі секундомермен өлшейді және белгіленген уақыт аяқталған кезде анық естілетін тоқтату сигналын береді; сигнал берілгеннен кейін барлық әрекет тоқтатылады. Өткізер алдында үш бөлек нұсқама жүргізіледі: экипажға, жолаушы-қатысушыларға (егер болса) және Комиссияға. Суға мәжбүрлі қонуды көрсету күндіз немесе жақсы жарықтандырылған ангарда жүргізіледі; әуе кемесі командирінің «суға қонуға дайындалу» командасынан кейін Басшы алты минутты есептейді.

Толық эвакуация

3. Жолаушылар бортта болғанда және шығу жолдары мен траптардың 50 пайызынан аспайтын бөлігі қолжетімді болғанда барлық адамдар (жолаушылар мен экипаж) 90 секунд ішінде эвакуациялануға тиіс. Тоқтату сигналы берілген кезде пайдалануға дайын емес кез келген шығу жолы немесе трап қанағаттанарлықсыз нәтиже болып есептеледі.

Ішінара эвакуация

4. Жолаушы-қатысушыларсыз, нұсқаулықта көрсетілген негізгі шығу жолдарын ғана пайдалана отырып, талап етілетін шығу жолдарының 50 пайызы ашылып, траптар 15 секунд ішінде пайдалануға дайын болуы тиіс.

Суға мәжбүрлі қону

5. Салон, жолаушылар және экипаж алты минут ішінде дайын болуы тиіс. Құтқару салдары сақтау орындарынан алынады және толық демонстрация кезінде барлық салдар мен траптар іске қосылып, үрленеді. Салға жауапты экипаж мүшелерінен оны іске қосу, оған кіру, орналасу және әрбір жабдық элементін пайдалану тәртібі бойынша сұхбат алынады.

A.8 Бағалау салалары

1. Комиссия экипаждың өз міндеттерін орындауын; ұшу экипажының бақылауын және ұшу мен кабиналық экипаждар арасындағы үйлестіру мен байланысты; авариялық-құтқару жабдығының әрбір элементінің жұмысқа қабілеттілігін және ол туындатқан кез келген ақауды немесе кідірісті; сондай-ақ белгіленген әрбір шығу жолы мен траптың белгіленген уақыт ішінде ашылғанын, іске қосылғанын және пайдалануға дайын болғанын бағалайды.

А.9 Нәтиже және салдарлар

1. Нәтиже «Қанағаттанарлық» немесе «Қанағаттанарлықсыз» деп тіркеледі. Уақыт критерийінің орындалмауы автоматты түрде «Қанағаттанарлықсыз» нәтиже болып табылады. Басқа кемшіліктер № 1061 бұйрықтың 21-тармағына сәйкес 1, 2 немесе 3-деңгейдегі сәйкессіздік ретінде жіктеледі:

- 1) 1-деңгей операцияны орындауға кедергі жасайды; сәйкессіздік жойылғанға дейін ҚАӘ рұқсат беруден бас тартады немесе оны шектейді;
- 2) 2-деңгей үш айға дейінгі мерзімге түзету іс-қимылдары жоспарын талап етеді;
- 3) 3-деңгей қызмет барысында жойылады.

А.10 Нәтижені тіркеу және пайдаланушы алатын құжат

1. Нәтиже сертификаттау құжатында тіркеледі: бастапқы ПС үшін № 1061 бұйрықтың 20-тармағы мен 4-қосымшасына сәйкес Сертификаттық тексеру актісінде немесе қолданыстағы ПС-ке өзгеріс енгізілген жағдайда № 339-IV Заңның 11-бабының 6-тармағына сәйкес инспекциялық тексеру нәтижелері бойынша актіде. Әрбір әрекет бойынша есеп жасалады және оған жолаушыларға арналған ақпараттық карточка, әуе кемесінің репрезентативтік схемасы және Комиссия мүшелерінің тізімі, сондай-ақ толтырылған тексеру бақылау парақтары қоса беріледі. Қол қойылған көшірме жалпы есепке қосылады; бастапқы ПС пакеті ҚАӘ құжаттама жүйесінде сақталады.

А.11 ЕСЕПТІЛІК ЖӘНЕ ЖАЗБАЛАРДЫ САҚТАУ

Мақсаты:

Шешімді бақыланатын құжатта тіркеу және жұмыс материалдары мен дәлелдемелерді сақтауды қамтамасыз ету.

Комиссия төрағасы (немесе қолданылатын жағдайда жауапты инспектор) нәтижені сертификаттау құжатында тіркейді: бастапқы Пайдаланушы сертификатын (АОС) алу кезінде — № 1061 бұйрықтың 20-тармағына және 4-қосымшасына сәйкес Сертификаттық тексеру актісінде (Certification Survey Report), ал қолданыстағы Пайдаланушы сертификатына өзгерістер енгізілген жағдайда — № 339-IV Заңның 11-бабының 6-тармағына сәйкес Тексеру нәтижелері туралы актіде (Act on the Results of Inspection).

Құжат әрбір демонстрациялау әрекеті бойынша ресімделеді және оған жолаушыларға арналған ақпараттық карточка (ICAO Doc 10086), әуе кемесінің үлгілік схемасы және Комиссия мүшелерінің тізімі енгізіледі, сондай-ақ толтырылған 1, 2-қосымшалардың тексеру парақтары қоса беріледі. Қол қойылған көшірме жалпы есепке қоса беріледі, ал құжаттардың түпнұсқа топтамасы ҚАӘ ісінде сақталады.

- 1) **WHO / КІМ:** Инспекциялық комиссияның төрағасы (қолданылатын жағдайда — жауапты инспектор).
- 2) **WHEN / ҚАШАН:** Демонстрация аяқталғаннан кейін.
- 3) **WHAT / НЕ:** Тіркелген нәтиже және оны растайтын дәлелдемелер (№ 1061 бұйрықтың 20-тармағы және 4-қосымшасы; № 339-IV Заңның 11-бабының 6-тармағы; ICAO Doc 10086).
- 4) **HOW / ҚАЛАЙ:** Құжаттамалық рәсімдеу; тиісті сертификаттау құжатын толтыру және оған қол қою.
- 5) **WHERE / ҚАЙДА:** Жазба: 1–2-қосымшалар қоса берілген Сертификаттық тексеру актісі немесе Тексеру нәтижелері туралы акт; құжаттар ҚАӘ ісінде сақталады.

РАЗДЕЛ В

В.1 Цель, область применения, применимость и целевая аудитория

1. Настоящий Технический инструктивный материал разъясняет, что должен учитывать Заявитель при планировании и проведении демонстрации аварийной эвакуации или вынужденной посадки на воду, а также каким образом ААК оценивает и документирует результат. Он применяется в поддержку пункта 19 Правил сертификации и выдачи сертификата эксплуатанта гражданских воздушных судов, утвержденных Приказом № 1061, и объединяет в одном документе обязанности эксплуатанта, представляемые материалы и сроки. Настоящий TGM является материалом для эксплуатанта и применяется совместно с ААК-OPS-P.0408.

2. Настоящий TGM охватывает демонстрации, посредством которых Заявитель подтверждает свои аварийные эксплуатационные процедуры: полную и частичную демонстрацию аварийной эвакуации и демонстрацию вынужденной посадки на воду для расширенных полетов над водным пространством. Он охватывает План демонстрации, проведение демонстрации, критерии успешного прохождения и результат в части, относящейся к эксплуатанту. Документ не повторяет содержание Приказа № 1061 или Приложения 6 ИКАО; он отправляет эксплуатанта к применимым положениям и определяет, что эксплуатант должен представить и выполнить.

3. Настоящий TGM применяется к любому эксплуатанту, имеющему либо получающему Сертификат эксплуатанта, выданный в Республике Казахстан, который эксплуатирует или намерен эксплуатировать воздушное судно в конфигурации более 44 пассажирских мест, а также к каждому типу и модели воздушного судна, для которых требуется демонстрация. Он также применяется, когда действующий держатель СЭ вносит существенные изменения в количество, местоположение или обязанности кабинного экипажа, аварийные эксплуатационные процедуры либо количество, местоположение или тип аварийных выходов.

4. Настоящий TGM предназначен для ответственного руководителя эксплуатанта, ответственных должностных лиц по летной эксплуатации и кабинной безопасности, назначенного координатора, а также членов летного и кабинного экипажей, которые будут выполнять демонстрацию.

5. Настоящий TGM является подчиненным Приказу № 1061 и применяется совместно с ним, с Приложением 6 ИКАО, РПП эксплуатанта, процедурами кабинного экипажа и аварийными процедурами, а также программой подготовки. При любом противоречии между настоящим TGM и Приказом № 1061 применяются требования Приказа № 1061. Настоящий TGM не устанавливает обязательств сверх предусмотренных Приказом; он разъясняет, каким образом эксплуатант выполняет эти обязательства и каким образом ААК проверяет соответствие.

В.2 Нормативная основа и ссылки

1. Национальное регулирование устанавливает демонстрацию в одном основном положении, а детальный метод ее оценки установлен в ААК-OPS-P.0408. Эксплуатант применяет вместе с настоящим TGM следующие документы:

- 1) Пункт 19 Приказа № 1061 — сертификационное обследование дополнительно включает имитацию демонстрации вынужденной посадки на воду и демонстрацию аварийной эвакуации (основное нормативное основание демонстрации).
- 2) Пункт 16 Приказа № 1061 — создание Инспекционной комиссии из числа авиационных инспекторов, в нечетном количестве и не менее трех человек, с назначением председателя.
- 3) Пункт 20 и Приложение 4 к Приказу № 1061 — Акт сертификационного обследования.
- 4) Пункт 21 Приказа № 1061 — несоответствия уровней 1, 2 и 3.
- 5) Пункт 6 статьи 11 Закона № 339-IV — акт по результатам инспекционной проверки, если демонстрация проводится в связи с изменением действующего СЭ.
- 6) Приложение 6 ИКАО и Doc 10086 ИКАО — применимые требования к аварийной эвакуации и вынужденной посадке на воду и информационная карточка для пассажиров.

2. В настоящем TGM термин «Уполномоченная организация» означает ААК при осуществлении регуляторных полномочий. «Комиссия» означает Инспекционную комиссию, созданную в соответствии с пунктом 16 Приказа № 1061; ее Руководителем является председатель Комиссии. «Заявитель» означает эксплуатанта, проходящего сертификацию или запрашивающего изменение. «Координатор» означает единое контактное лицо эксплуатанта. В настоящем TGM сокращение wd означает рабочие дни.

В.3 Ответственность эксплуатанта и координатор

1. Эксплуатант проводит демонстрацию и обеспечивает необходимую техническую и материальную поддержку. В частности, эксплуатант:

- 1) назначает координатора в качестве единого контактного лица для взаимодействия с Руководителем Инспекционной комиссии;
- 2) через координатора представляет План демонстрации, проводит инструктаж экипажа и обеспечивает техническую и материальную поддержку, необходимую для демонстрации;
- 3) предоставляет список не менее двух полных экипажей для случайного выбора, исключая инструкторов, инспекторов и специально отобранный персонал с уровнем выше среднего;
- 4) обеспечивает средства блокирования выходов (красные ленты, барьер или красные сигнальные лампы «пожар») в соответствии с методом выбора выходов;
- 5) обеспечивает меры безопасности для участников, включая наблюдателей, подставки, маты и медицинскую помощь.

В.4 Случаи, когда требуется демонстрация

1. Демонстрация требуется при первоначальной сертификации, при первом вводе в эксплуатацию нового типа или модели воздушного судна либо при существенном изменении действующего СЭ. Существенным изменением считается изменение количества, местоположения или обязанностей cabinного экипажа, аварийных эксплуатационных процедур либо количества, местоположения или типа аварийных выходов.
2. Тип демонстрации определяется Комиссией: полная демонстрация аварийной эвакуации, частичная демонстрация эвакуации или демонстрация вынужденной посадки на воду для расширенных полетов над водным пространством. Эксплуатант уточняет применимый тип демонстрации с Комиссией на преддемонстрационном инструктаже до подготовки Плана.

В.5 План демонстрации

1. Эксплуатант представляет План демонстрации вместе с Заявкой не менее чем за 20 рабочих дней до демонстрации аварийной эвакуации либо не менее чем за 10 рабочих дней до отдельной демонстрации вынужденной посадки на воду. До начала демонстрации План должен быть одобрен Комиссией. Неполный План возвращается в письменной форме, и ААК не предпринимает дальнейших действий до представления приемлемого Плана; поэтому эксплуатант использует контрольный перечень в Приложении 1 в качестве предварительной проверки перед подачей.

2. План демонстрации включает:

- 1) тип, модель и полную вместимость воздушного судна;
- 2) количество членов кабинного экипажа и их обязанности;
- 3) дату, время и место;
- 4) контактные данные координатора;
- 5) сигнал начала и способ блокирования выходов;
- 6) процедуры безопасности;
- 7) репрезентативную схему воздушного судна с указанием выходов, мест экипажа, компоновки салона и перечня оборудования безопасности;
- 8) соответствующие страницы руководства экипажа;
- 9) информационную карточку для пассажиров;
- 10) список экипажа;
- 11) описание способа обеспечения условий темного времени суток.

В.6 Подготовка и ограничения

1. До демонстрации эксплуатант подтверждает, что программа аварийной готовности одобрена, аварийные процедуры реалистичны и выполнимы, информационные карточки для пассажиров соответствуют типу воздушного судна, а аварийно-спасательное оборудование является пригодным и исправным. При необходимости эксплуатант предоставляет Комиссии доступ к месту проведения демонстрации, чтобы подтвердить наличие мер безопасности для участников.
2. К участникам применяются два ограничения. Эксплуатант не должен предварительно практиковать или репетировать демонстрацию и не должен привлекать участника, который принимал участие в такой демонстрации в течение предыдущих шести месяцев. Экипажи выбираются Комиссией случайным образом из представленного эксплуатантом списка не менее двух полных экипажей, за исключением инструкторов, инспекторов и специально отобранного персонала с уровнем выше среднего.

В.7 Проведение демонстрации

1. Воздушное судно должно быть сконфигурировано для взлета в полной пассажирской конфигурации, при этом все аварийно-спасательное оборудование должно быть установлено и исправно. Непосредственно перед демонстрацией Комиссия осматривает воздушное судно и оборудование.
2. Комиссия выбирает выходы и заранее не сообщает выбор эксплуатанту. При четном количестве выходов открывается не более 50 процентов; при нечетном количестве из общего числа вычитается один выход и открывается 50 процентов оставшегося количества, остальные блокируются. Сигнал начала — одновременное отключение штатного источника электропитания: освещение салона приглушается и включается аварийное освещение внутри, а наружное освещение выключается. Руководитель начинает отсчет времени в момент выключения наружного освещения. Демонстрация аварийной эвакуации проводится в условиях темного времени суток — фактических либо имитированных. Экипаж готовит воздушное судно к нормальному взлету и подтверждает готовность Руководителю. Примерно за 30 секунд до начала Руководитель подает предупредительный сигнал, ведет отсчет времени двумя секундомерами и по окончании установленного времени подает четкий звуковой сигнал остановки; после сигнала все действия прекращаются. Перед проведением выполняются три отдельных инструктажа: для экипажа, пассажиров-участников (если применимо) и Комиссии. Демонстрация вынужденной посадки на воду проводится днем либо в хорошо освещенном ангаре; по команде командира воздушного судна «приготовиться к приводнению» Руководитель отсчитывает шесть минут.

Полная эвакуация

3. При наличии пассажиров на борту и доступности не более 50 процентов выходов и трапов все находящиеся на борту лица (пассажиры и экипаж) должны быть эвакуированы в течение 90 секунд. Любой выход или трап, не готовый к использованию на момент сигнала остановки, означает неудовлетворительный результат.

Частичная эвакуация

4. Без пассажиров-участников, с использованием только основных выходов, указанных в руководстве, 50 процентов требуемых выходов должны быть открыты, а трапы должны быть готовы к использованию в течение 15 секунд.

Вынужденная посадка на воду

5. Салон, пассажиры и экипаж должны быть готовы в течение шести минут. Спасательные плоты извлекаются из мест хранения, а при полной демонстрации все плоты и трапы запускаются и приводятся в рабочее состояние. Члены экипажа, назначенные к плоту, проходят опрос по его запуску, посадке в него, размещению и использованию каждого элемента оборудования.

В.8 Области оценки

1. Комиссия оценивает выполнение экипажем назначенных обязанностей; контроль со стороны летного экипажа, а также координацию и связь между летным и кабинным экипажами; работоспособность каждого элемента аварийно-спасательного оборудования и любые вызванные им недостатки или задержки; а также открытие, развертывание и готовность к использованию каждого назначенного выхода и трапа в пределах установленного времени.

В.9 Результат и последствия

1. Результат фиксируется как «Удовлетворительно» или «Неудовлетворительно». Невыполнение временного критерия автоматически означает результат «Неудовлетворительно». Иные недостатки классифицируются как несоответствия уровня 1, 2 или 3 в соответствии с пунктом 21 Приказа № 1061:

- 1) уровень 1 блокирует выполнение операции; ААК отказывает в допуске либо ограничивает его до устранения несоответствия;
- 2) уровень 2 требует плана корректирующих действий со сроком до трех месяцев;
- 3) уровень 3 устраняется в процессе деятельности.

В.10 Документирование результата и документы, получаемые эксплуатантом

1. Результат фиксируется в сертификационном документе: в Акте сертификационного обследования в соответствии с пунктом 20 и Приложением 4 к Приказу № 1061 при первоначальном получении СЭ либо в акте по результатам инспекционной проверки в соответствии с пунктом 6 статьи 11 Закона № 339-IV при изменении действующего СЭ. Отчет оформляется по каждой попытке и включает информационную карточку для пассажиров, репрезентативную схему воздушного судна и список членов Комиссии с приложением заполненных инспекционных контрольных листов. Подписанная копия включается в общий отчет; оригинал пакета по СЭ хранится в системе документации ААК.

В.11 ОТЧЕТНОСТЬ И ХРАНЕНИЕ ЗАПИСЕЙ

Цель: Документально зафиксировать принятое решение в контролируемом документе и обеспечить сохранность рабочих материалов и доказательств.

Председатель Комиссии (или ответственный инспектор, если применимо) фиксирует результат в соответствующем сертификационном документе: при первоначальном получении Сертификата эксплуатанта (АОС) — в Акте сертификационного обследования (Certification Survey Report) в соответствии с пунктом 20 и Приложением 4 к Приказу № 1061, а при внесении изменений в действующий Сертификат эксплуатанта — в Акте по результатам проверки (Act on the Results of Inspection) в соответствии с пунктом 6 статьи 11 Закона № 339-IV.

Документ оформляется по каждой попытке проведения демонстрации и включает информационную карточку для пассажиров (ICAO Doc 10086), типовую схему воздушного судна и список членов Комиссии. К нему прилагаются заполненные чек-листы Приложений 1, 2. Подписанная копия прилагается к общему отчету, а оригинал комплекта документов хранится в деле ААК.

- 1) **WHO / КТО:** Председатель Инспекционной комиссии (ответственный инспектор, если применимо).
- 2) **WHEN / КОГДА:** После завершения демонстрации.
- 3) **WHAT / ЧТО:** Зафиксированный результат и подтверждающие доказательства (пункт 20 и Приложение 4 к Приказу № 1061; пункт 6 статьи 11 Закона № 339-IV; ICAO Doc 10086).
- 4) **HOW / КАК:** Документальное оформление; заполнение и подписание соответствующего сертификационного документа.
- 5) **WHERE / ГДЕ:** Запись: Акт сертификационного обследования либо Акт по результатам проверки с приложенными Приложениями 1–2; документы хранятся в деле ААК.

SECTION C

C.1 PURPOSE, SCOPE, APPLICABILITY AND AUDIENCE

1.1 Purpose

This Technical Guidance Material explains what an applicant should consider to plan and conduct an successful emergency evacuation or ditching demonstration and how the Aviation Administration of Kazakhstan JSC (AAK) evaluates and records the result. It supports paragraph 19 of the Rules for Certification and Issuance of an Air Operator's Certificate for Civil Aircraft, Order No. 1061 (the Order), and sets out the operator's obligations, submissions and timelines in a single reference.

1.2 Scope

This Technical Guidance Material addresses the demonstrations by which an applicant proves its emergency operational procedures: the full and partial emergency evacuation demonstration and the ditching demonstration for extended overwater operations. It covers the Demonstration Plan, the conduct of the demonstration, the pass criteria and the result as they concern the operator. It does not repeat the substance of the Order or of ICAO Annex 6; it directs the operator to the applicable provision and states what the operator must submit and do.

1.3 Applicability

This Technical Guidance Material applies to any operator holding, or applying for, an Air Operator's Certificate (AOC) issued in the Republic of Kazakhstan that operates, or seeks to operate, an aircraft configured for more than 44 passenger seats, and to each aircraft type and model for which a demonstration is required. It also applies where an existing AOC holder makes a significant change to the number, location or duties of the cabin crew, to the emergency operational procedures, or to the number, location or type of emergency exits.

1.4 Audience

This Technical Guidance Material is written for the operator's accountable manager, the post-holders for flight operations and cabin safety, the nominated coordinator, and the flight and cabin crew who will perform the demonstration.

1.5 Status and Relationship to other Instruments

This Technical Guidance Material is subordinate to the Order and is read together with it, with ICAO Annex 6, and with the operator's Operations Manual, cabin crew and emergency procedures, and training program. Where any conflict arises between this Technical Guidance Material and the Order, the Order prevails. This Technical Guidance Material does not create obligations beyond those in the Order; it explains how the operator meets those obligations and how the AAK verifies compliance.

C.2 REGULATORY BASIS AND REFERENCES

2.1 Regulatory Basis

The national regulation addresses the demonstration in a single provision; the detailed method sits with the AAK. The operator reads the following alongside this Technical Guidance Material:

- 1) Order No. 1061, paragraph 19 - the certification examination additionally includes a simulated demonstration of a forced landing on water and a demonstration of emergency evacuation (the basis for the demonstration).
- 2) Order No. 1061, paragraph 16 - creation of the Inspection Commission from among aviation inspectors, of an odd number and not fewer than three, with a chairman appointed.
- 3) Order No. 1061, paragraph 20 and Appendix 4 - the Certification Survey Report.
- 4) Order No. 1061, paragraph 21 - non-conformity Levels 1, 2 and 3.
- 5) Law No. 339-IV, Article 11(6) - the Act on the Results of Inspection, where the demonstration arises from a change to an existing AOC.
- 6) ICAO Annex 6 and ICAO Doc 10086 - the emergency evacuation and ditching requirements and the passenger information card.

2.2 Terminology

The term Authorized Organization means the AAK acting in its regulatory capacity. The Commission means the Inspection Commission established under paragraph 16 of the Order; its Leader is the Commission chairman. The Applicant means the operator undergoing certification or seeking the change. The Coordinator means the operator's single point of contact. In this Technical Guidance Material, wd means working days.

C.3 OPERATOR RESPONSIBILITIES AND THE COORDINATOR

The operator carries the demonstration and provides the technical and material support it requires. In particular, the operator should:

1. nominate a coordinator as the single point of contact with the Leader of the Inspection Commission;
2. through the coordinator, submit the Demonstration Plan, brief the crew, and provide the technical and material support the demonstration requires;
3. provide a list of at least two full crews for random selection, excluding instructors, inspectors and above-average personnel;
4. provide the means to block exits (red ribbons, a barrier or red “fire” lamps) as required by the exit-selection method; and
5. provide the safety measures for participants, including observers, stands, mats and medical assistance.

C.4 WHEN A DEMONSTRATION IS REQUIRED

A demonstration is required on initial certification, on the first operation of a new type or model, or on a significant change to an existing AOC. A significant change includes a change to the number, location or duties of the cabin crew, to the emergency operational procedures, or to the number, location or type of emergency exits.

The type of demonstration is determined by the Commission: a full emergency evacuation demonstration, a partial evacuation demonstration, or a ditching demonstration for extended overwater operations. The operator should confirm the applicable type with the Commission at the pre-demonstration briefing before preparing the Plan.

C.5 THE DEMONSTRATION PLAN

5.1 Submission and Deadline

The operator should submit the Demonstration Plan with the Application at least 20 wd before an evacuation demonstration, or at least 10 wd before a standalone ditching demonstration. Plan approval by the Commission should be obtained before the demonstration begins. An incomplete Plan will be returned in writing, and the AAK will take no further action until an acceptable Plan is provided; the operator should therefore treat the checklist at Appendix 1 as a pre-submission gate.

5.2 Plan Contents

The Demonstration Plan should include:

- 1) the aircraft type, model and full capacity;
- 2) the cabin-crew number and duties;
- 3) the date, time and place;
- 4) the coordinator's contacts;
- 5) the initiation signal and the method for blocking exits;
- 6) the safety procedures;
- 7) a representative aircraft diagram showing exits, crew stations, cabin layout and the safety-equipment list;
- 8) the relevant crew-manual pages;
- 9) the passenger information card;
- 10) the crew list; and
- 11) a description of how the dark-night condition will be met.

C.6 PREPARATION AND CONSTRAINTS

6.1 Before the demonstration, the operator should confirm that the emergency readiness program is approved, the emergency procedures are realistic and performable, the passenger information cards match the type, and the emergency and rescue equipment is suitable and serviceable. Where required, the operator should make the demonstration site available for the Commission to inspect and confirm that the safety measures for participants are in place.

Two constraints apply to participants. The operator should not practice or rehearse the demonstration, and should not use any participant who has taken part in such a demonstration within the previous six months. Crews will be drawn at random by the Commission from the operator's list of at least two full crews, excluding instructors, inspectors and above-average personnel.

C.7 CONDUCT OF THE DEMONSTRATION

7.1 The aircraft should be configured for takeoff in the full passenger configuration, with all emergency and rescue equipment installed and serviceable. Immediately before the demonstration the Commission inspects the aircraft and the equipment.

7.2 The Commission selects the exits and does not disclose the selection to the operator. On an even number of exits, no more than 50 percent are opened; on an odd number, one is subtracted and 50 percent of the remainder is opened, with the rest blocked. The initiation signal is a single, simultaneous cut of the normal power source: cabin lights dim and emergency lighting comes on inside, and the exterior lights go off outside. The Leader starts timing when the exterior lights go off. An evacuation demonstration should be conducted under the dark-night condition (actual or simulated dark of night). The crew should prepare the aircraft for a normal takeoff and confirm readiness to the Leader. The Leader issues a warning signal about 30 seconds before the start, times the demonstration on two stopwatches, and issues a clear audible stop signal at the end of the time limit; all activity should cease on the stop signal. Three separate briefings should be held before conduct - for the crew, the passenger participants (if any) and the Commission. A ditching demonstration should be conducted in daylight or a well-lit hangar; on the commander's order to "prepare for ditching", the Leader times six minutes.

Full Evacuation

7.3 With passengers on board and no more than 50 percent of exits and slides available, all occupants (passengers and crew) should be evacuated within 90 seconds. Any exit or slide not ready for use on the stop signal is a fail.

Partial Evacuation

7.4 Without passenger participants, using only the primary exits designated in the manual, 50 percent of the required exits should be opened and the slides should be ready for use within 15 seconds.

Ditching

7.5 The cabin, passengers and crew should be ready within six minutes. The life rafts should be removed from storage and, for a full demonstration, all rafts and slides should be launched and inflated. Crew members assigned to a raft are interviewed on launching, entering and occupying it and on the use of each item of equipment.

C.8 AREAS OF EVALUATION

8. The Commission assesses the crew's performance of their assigned duties; the flight crew's supervision and the coordination and communication between the flight and cabin crews; the functionality of each item of emergency and rescue equipment and any deficiency or delay it caused; and whether each designated exit and slide was opened, deployed and ready for use within the time limit.

C.9 RESULT AND CONSEQUENCES

9.1 The result is recorded as Satisfactory or Unsatisfactory. A missed time criterion is an automatic Unsatisfactory result. Other deficiencies are graded as non-conformity Level 1, 2 or 3 under paragraph 21 of the Order:

- 1) Level 1 blocks the operation; the AAK refuses or limits the approval until it is corrected;
- 2) Level 2 requires a corrective action plan of up to three months; and
- 3) Level 3 is corrected during production.

C.10 RECORD AND WHAT THE OPERATOR RECEIVES

10.1 The result shall be recorded in the certification instrument: the Certification Survey Report (Order No. 1061, paragraph 20 and Appendix 4) for an initial AOC, or the Act on the Results of Inspection (Law No. 339-IV, Article 11(6)) for a change to an existing AOC. The report is provided for each attempt and includes the passenger information card, a representative aircraft diagram and the list of Commission members, with the completed inspection checklists attached. A signed copy is added to the general report; the original AOC package is kept in the AAK documentation system.

C.11 REPORTING AND RECORD

Objective: To record the decision in a controlled document and to preserve the working evidence.

The Leader (or the responsible inspector, if applicable) records the result in the certification instrument: the Certification Survey Report (Order No. 1061, paragraph 20 and Appendix 4) for an initial AOC, or the Act on the Results of Inspection (Law No. 339-IV, Article 11(6)) for a change to an existing AOC. The report is provided for each attempt and includes the passenger information card (ICAO Doc 10086), a representative aircraft diagram and the list of Commission members, with the completed Appendices 1, 2 checklists attached. A signed copy is added to the general report; the original package is kept in the AAK file.

- 1) **WHO:** The Leader of the Inspection Commission (responsible inspector, if applicable).
- 2) **WHEN:** After the demonstration.
- 3) **WHAT:** The recorded result and the supporting evidence (Order No. 1061, paragraph 20 and Appendix 4; Law No. 339-IV, Article 11(6); ICAO Doc 10086).
- 4) **HOW:** Document action; completion and signature of the certification instrument.
- 5) **WHERE:** Record: the Certification Survey Report or the Act on the Results of Inspection, with Appendices 1,2 attached, kept in the AAK file.

ҚОСЫМШАЛАР / ПРИЛОЖЕНИЯ / APPENDICES

Осы Нұсқамалық материалда сілтеме жасалатын келесі қосымшалар бақылау тексеру парақтары, актілер және жіктеуіштер болып табылады. Олар бекітілген түрінде қолданылады; инспектор қолдану алдында ағымдағы редакцияны тексереді.

Следующие приложения являются контрольными проверочными листами, актами и классификаторами, на которые ссылается данный Инструктивный материал. Они применяются в утвержденной форме; инспектор проверяет текущую редакцию перед использованием.

The following annexes are the controlling checklists, acts and classifiers referred to throughout this Guidance Material. They are applied in their approved form; the inspector verifies the current revision before use.

№	Атауы / Название / Name
1	ДЕМОНСТРАЦИЯ ЖОСПАРЫ — МАЗМҰНДЫ ТЕКСЕРУ ТІЗІМІ ПЛАН ДЕМОНСТРАЦИИ — КОНТРОЛЬНЫЙ ПЕРЕЧЕНЬ СОДЕРЖАНИЯ DEMONSTRATION PLAN - CONTENT CHECKLIST
2	ПАЙДАЛАНУШЫНЫҢ ДЕМОНСТРАЦИЯ АЛДЫНДАҒЫ ДАЙЫНДЫҒЫН ӨЗІ ТЕКСЕРУ САМОПРОВЕРКА ГОТОВНОСТИ ЭКСПЛУАТАНТА ПЕРЕД ДЕМОНСТРАЦИЕЙ OPERATOR PRE-DEMONSTRATION READINESS SELF-CHECK

ҚОСЫМША / ПРИЛОЖЕНИЕ / APPENDIX 1

ДЕМОНСТРАЦИЯ ЖОСПАРЫ — МАЗМҰНДЫ ТЕКСЕРУ ТІЗІМІ ПЛАН ДЕМОНСТРАЦИИ — КОНТРОЛЬНЫЙ ПЕРЕЧЕНЬ СОДЕРЖАНИЯ DEMONSTRATION PLAN - CONTENT CHECKLIST

The operator should confirm every item below is present and correct while submitting the Demonstration Plan to ensure better safety:

CONTENT CHECKLIST

Plan item	Reference	Included (Y/N)
Aircraft type, model and full capacity	Ch 5.2	
Cabin-crew number and duties	Ch 5.2	
Date, time and place	Ch 5.2	
Coordinator's contacts	Chapter 3	
Initiation signal and method for blocking exits	Chapter 7	
Safety procedures for participants	Chapter 3 / Chapter 6	
Representative aircraft diagram (exits, crew stations, cabin layout, safety-equipment list)	Ch 5.2	
Relevant crew-manual pages	Ch 5.2	
Passenger information card	Ch 5.2	
Crew list	Ch 5.2	
Description of how the dark-night condition will be met	Chapter 7	

Name (Print)	Signature	Date (DD/MM/YYYY)	Stamp / Seal of Operator
			(Official Stamp)
Title / Position		Place	

ҚОСЫМША / ПРИЛОЖЕНИЕ / APPENDIX 2

ПАЙДАЛАНУШЫНЫҢ ДЕМОНСТРАЦИЯ АЛДЫНДАҒЫ ДАЙЫНДЫҒЫН ӨЗІ ТЕКСЕРУ САМОПРОВЕРКА ГОТОВНОСТИ ЭКСПЛУАТАНТА ПЕРЕД ДЕМОНСТРАЦИЕЙ OPERATOR PRE-DEMONSTRATION READINESS SELF-CHECK

The operator confirms every item below before requesting a demonstration date. This self-check does not replace the Commission's inspection; it prevents avoidable delay and an Unsatisfactory result.

READINESS SELF-CHECK TABLE

Readiness item			Confirmed (Y/N)
Emergency readiness program approved			
Emergency procedures realistic and performable			
Passenger information cards match the aircraft type			
Emergency and rescue equipment installed and serviceable			
Aircraft configured for takeoff in full passenger configuration			
Means to block exits available (red ribbons, barrier or red "fire" lamps)			
At least two full crews available for random selection, excluding instructors, inspectors and above-average personnel			
Demonstration not practiced or rehearsed before			
Dark-night condition arrangements in place (evacuation)			
Daylight or well-lit hangar arranged (ditching)			
Site safety measures in place (observers, stands, mats, medical assistance)			
Three briefings scheduled (crew, passenger participants, Commission)			
Name (Print)	Signature	Date (DD/MM/YYYY)	Stamp / Seal of Operator
			(Official Stamp)
Title / Position		Place	